

Інформація
фінансового управління Кропивницької міської ради
про реалізацію цілей державної політики у сфері фінансів та
виконання показників в межах бюджетних програм
за 2022 рік

Фінансовим управлінням протягом 2022 року, відповідно до своїх повноважень, здійснювалася загальна організація та координація учасників бюджетного процесу, направлена на цільове та ефективне використання бюджетних коштів за бюджетними програмами.

Основним напрямком роботи фінансового управління є реалізація бюджетної політики держави та місцевого самоврядування у сфері планування та аналізу доходів бюджету та фінансування бюджетних програм.

Впродовж 2022 року основні зусилля фінансового управління були направлені на **виконання бюджету** громади.

За 2022 рік доходи бюджету Кропивницької міської територіальної громади склали 3 062,3 млн грн, у тому числі загального фонду – 2 987,9 млн грн, спеціального фонду – 74,4 млн грн. До **загального фонду** бюджету надійшло податкових та неподаткових надходжень у сумі 2 515,5 млн грн, **виконання плану забезпечено на рівні 114,4 %**. Порівняно з показником 2021 року **досягнуто зростання у зіставних умовах на 29,2 %**.

Офіційних **трансфертів** залучено 472,4 млн грн, з них освітня субвенція – 451,4 млн грн, цільові трансферти на освіту – 9,5 млн грн, дотація з держбюджету на надання компенсації закладам комунальної форми власності – 9,5 млн грн, субвенція з обласного бюджету на заходи та роботи з територіальної оборони – 2,0 млн грн.

Виконання доходної частини бюджету дало можливість в повному обсязі відповідно до потреби, заявленої головними розпорядниками коштів, забезпечити своєчасне фінансування заробітної плати працівникам бюджетних установ та комунальних підприємств, стабільне функціонування соціально-культурної сфери, підприємств житлово-комунального господарства та міського транспорту.

Видатки на виконання бюджетних програм проведені за 2022 рік у сумі 2 336,7 млн грн, або 75,5 % до затверджених річних призначень, з них видатки загального фонду – 2 121,4 млн грн (88,6 % до річного плану), спеціального фонду – 215,3 млн грн (30,6 %).

При проведенні видатків загального фонду бюджету у першу чергу контролювалося фінансування захищених (першочергових) статей, видатки на які порівняно з минулим роком зросли на 4,2 % і становлять 1 683,1 млн грн, у тому числі на оплату праці з нарахуваннями направлено 1 407,7 млн грн, оплату енергоносіїв – 190,0 млн грн (зростання на 19,1%), придбання продуктів харчування та медикаментів – 23,6 млн грн, соціальний захист (допомоги, пільги та стипендії) – 55,1 млн грн (зростання на 60,4%).

Заборгованість із заробітної плати з нарахуваннями працівникам бюджетної сфери міста, комунальних підприємств та по інших захищених статтях видатків бюджету станом на 01 січня 2023 року **відсутня**.

Резервний фонд бюджету територіальної громади затверджено на 2022 рік у сумі 15,0 млн грн (0,66 % видатків загального фонду бюджету), визначено з урахуванням змін – 61,3 млн грн (2,56 %). У 2022 році з резервного фонду бюджету в умовах воєнного стану рішеннями виконавчого комітету міської ради розподілено та фактично використано 4,2 млн грн.

Виконання бюджету здійснювалось за сформованим фінансовим управлінням розписом бюджету територіальної громади на 2022 рік, який затверджено та надано управлінням Державної казначейської служби України у м.Кропивницькому Кіровоградської області на паперових та електронних носіях. Головним розпорядникам коштів доведено витяги з річного та помісячного розпису бюджету територіальної громади на 2022 рік.

Виконання бюджету протягом року вимагало внесення до нього змін, для чого фінансовим управлінням:

опрацьовані звернення головних розпорядників коштів;

підготовлені 2 офіційних висновки про перевиконання доходної частини загального фонду бюджету громади та 9 офіційних висновків щодо обсягу залишку коштів загального та спеціального фондів бюджету, які склалися станом на 01 січня 2022 року. На додаткові видатки направлено понадпланових надходжень власних доходів у сумі 107,0 млн грн та залучених залишків – 76,5 млн грн;

підготовлено та внесено на розгляд постійної комісії з питань бюджету та податкової політики та на розгляд міської ради 5 проєктів рішень щодо внесення змін до бюджету територіальної громади на 2022 рік, які попередньо погоджені виконавчим комітетом міської ради;

в умовах воєнного стану відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 року № 252 підготовлено та внесено на розгляд виконавчого комітету міської ради 10 рішень про внесення змін до бюджету територіальної громади на 2022 рік.

На підставі рішень міської ради та виконавчого комітету про внесення змін до бюджету територіальної громади та за обґрунтованими пропозиціями головних розпорядників складено 798 довідок про внесення змін до розпису бюджету Кропивницької міської територіальної громади на 2022 рік, які затверджено та надано органу казначейства.

Протягом 2022 року фінансовим управлінням:

- проводився щоденний моніторинг доходної частини бюджету громади для здійснення прогнозування та аналізу надходжень податків та зборів;

- опрацьовано та погоджено 442 паспорти бюджетних програм на 2022 рік;

- опрацьовано та погоджено подані головними розпорядниками бюджетних коштів мережу та реєстри змін до мережі;

- підготовлено 586 розпоряджень про виділення коштів бюджету та фінансування бюджету;

- опрацьовано 304 звіти про виконання паспортів бюджетних програм та узагальнені результати аналізу ефективності бюджетних програм за 2021 рік;

- розглянуто та погоджено надані органами, що контролюють справляння надходжень бюджету, 1106 електронних висновків та повідомлень, доступних до перегляду в «Електронному кабінеті платника», та 30 подань, отриманих

фінансовим управлінням через систему дистанційного обслуговування «Клієнт казначейства-Казначейство», на повернення коштів, помилково або надміру зарахованих до бюджету громади;

- проводився щомісячний аналіз виконання бюджету територіальної громади та приймалось рішення щодо необхідності складання касового плану для короткотермінових позик на покриття тимчасових касових розривів;

- організована робота по вивантаженню головними розпорядниками в програму ІАС «LOGICA» зведення фактичних показників за мережею, штатами і контингентами установ, що фінансуються з бюджету територіальної громади, за 2021 рік та інформації щодо чисельності працівників та фонду оплати праці працівників установ, закладів та організацій окремих галузей бюджетної сфери територіальної громади за 2022 рік для подання до департаменту фінансів ОДА;

- підготовлено та внесено на розгляд постійної комісії з питань бюджету та податкової політики та на розгляд міської ради проєкт рішення міської ради про затвердження звіту про виконання бюджету Кропивницької міської територіальної громади за 2021 рік (рішення міської ради від 12 травня 2022 року № 1237);

- відповідно до статті 80 Бюджетного кодексу України на розгляд та перевірку постійної комісії внесені звіти про виконання бюджету Кропивницької міської територіальної громади за I квартал 2022 року, за I півріччя 2022 року, за 9 місяців 2022 року з інформаціями щодо виконання бюджету за відповідні звітні періоди.

Прийнято участь у роботі комісії:

- з питань забезпечення своєчасності та повноти сплати податків і зборів;

- з розгляду конкурсних пропозицій, розроблених міськими громадськими об'єднаннями соціальної спрямованості;

- з розгляду пропозицій учасників конкурсу програм інститутів громадянського суспільства;

- з питань формування пропозицій щодо потреби та спрямування субвенції з державного бюджету на придбання житла для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування;

Координаційної ради з питань громадського бюджету (бюджету участі) міста Кропивницького.

На виконання вимог частини другої статті 111 Бюджетного кодексу України з метою **здійснення контролю** за дотриманням бюджетного законодавства на кожній стадії бюджетного процесу фінансовим управлінням направлено головним розпорядникам коштів 13 попереджень про неналежне виконання бюджетного законодавства, складено 3 протоколи про порушення бюджетного законодавства та прийнято 3 розпорядження про зупинення операцій з бюджетними коштами.

Проведена робота по складанню **проєкту бюджету** Кропивницької міської територіальної громади на **2023 рік**:

- підготовлено розпорядження міського голови про складання проєкту бюджету Кропивницької міської територіальної громади на 2023 рік (від 16

вересня 2022 року № 71), на виконання якого до головних розпорядників бюджетних коштів доведені граничні обсяги видатків на 2023 рік;

- розроблена Інструкція з підготовки бюджетних запитів, опрацьовані бюджетні запити 18-ти головних розпорядників з точки зору їх відповідності меті, пріоритетності, дієвості та ефективності використання бюджетних коштів;

- організовано роботу та проведено п'ять засідань робочої групи з підготовки проєкту бюджету міської територіальної громади на 2023 рік та дев'ять погоджувальних нарад з головними розпорядниками бюджетних коштів;

- своєчасно підготовлено та винесено на розгляд виконавчого комітету та міської ради проєкт рішення міської ради «Про бюджет Кропивницької міської територіальної громади на 2023 рік» з пояснювальною запискою. Виконавчим комітетом 06 грудня 2022 року схвалено проєкт бюджету територіальної громади на 2023 рік. Міською радою у встановлені терміни затверджено бюджет Кропивницької міської територіальної громади на 2023 рік (рішення КМР від 15 грудня 2022 року № 1412);

- підготовлено та внесено на розгляд та затвердження виконавчого комітету проєкт рішення про виконання бюджету територіальної громади за 2021 рік та заходи щодо забезпечення виконання бюджету територіальної громади на 2022 рік (рішення МВК від 22 лютого 2022 року № 104), які доведені до головних розпорядників бюджетних коштів для безумовного виконання.

Прозорість та доступність інформації про бюджет є вимогою не тільки бюджетного законодавства, а й вимогою часу для досягнення високого ступеня довіри громадян до органів влади. В 2022 році у зв'язку із запровадження дії воєнного стану довелося обмежити доступ до певних документів і даних. Це зроблено з метою захисту національних інтересів та територіальної цілісності нашої держави.

З метою доступності та прозорості інформації про бюджет, враховуючи вимоги **статті 28 Бюджетного кодексу України** фінансовим управлінням міської ради у 2022 році:

- проведено публічне представлення інформації про виконання бюджету територіальної громади за 2021 рік (21 лютого 2022 року);

- забезпечено опублікування у «Вечірній газеті» та розміщення на сайті міської ради рішення міської ради про бюджет територіальної громади на 2023 рік;

- на сайті міської ради розміщувались рішення міської ради та виконавчого комітету про внесення змін до бюджету територіальної громади (6 рішень – до обмеження доступу);

- забезпечено публікацію інформації до звіту про виконання бюджету громади за 2021 рік в газеті «Україна-Центр» та 3-х щоквартальних інформації до звіту про виконання бюджету територіальної громади за звітні періоди 2022 року в інформаційному дайджесті Кропивницької міської ради «Кропивницький вечірній»;

- розміщено на офіційному сайті міської ради:

аналітичну інформацію з питань виконання бюджету за доходами та видатками у вигляді слайдів, таблиць і діаграм (щомісячних – 3, щоквартальних – 3);

інформацію щодо виконання бюджету розвитку головними розпорядниками коштів бюджету в розрізі видатків та об'єктів (щоквартальних – 3, у машиночитному форматі – 3);

річний звіт про виконання бюджету територіальної громади за 2021 рік, квартальні звіти про виконання бюджету громади за звітні періоди 2022 року та рішення міської ради про затвердження звіту про виконання бюджету за 2021 рік;

рішення міської ради від 15 грудня 2022 року № 1412 «Про бюджет Кропивницької міської територіальної громади на 2023 рік» та проєкт бюджету Кропивницької міської територіальної громади на 2023 рік з пояснювальною запискою.

Інформація до звіту про виконання бюджету територіальної громади та звіт за 2021 рік та 2022 рік пройшли публічне громадське обговорення шляхом електронних консультацій з громадськістю (платформа E-DEM на офіційному вебсайті міської ради).

На виконання розпорядження міського голови від 29 вересня 2021 року № 168 фінансове управління міської ради здійснює публікацію наборів даних у форматі відкритих даних на **порталі відкритих даних** Кропивницького.

Крім того, на сайті міської ради у розділі «Публічна інформація/Бюджет міста» розміщено посилання на сайт **Open Budget**, на якому кожен громадянин може ознайомитись із поточним станом бюджету міської територіальної громади за його основними показниками. Система «Відкритий бюджет» Open Budget - це спеціальний портал, призначений для розкриття інформації про бюджет в простій і доступній для будь-якого громадянина формі. Використовуючи матеріали сайту, будь-який житель громади, в т.ч. що не володіє спеціальними знаннями в цій сфері, зможе розібратися в мові цифр, зрозуміти, з чого формується бюджет, і на що витрачаються бюджетні кошти. Портал розкриває основні аспекти бюджетного процесу, містить відомості про основні параметри бюджету, структуру доходів і витрат бюджету Кропивницької міської територіальної громади.

В 2022 році продовжено та значно розширено функціональність інформаційно-аналітичної системи управління плануванням та виконанням місцевих бюджетів «**LOGICA**». Фінансовим управлінням організовано співпрацю з головними розпорядниками коштів бюджету громади щодо обміну інформацією між Міністерством фінансів України та учасниками бюджетного процесу. В 2022 році забезпечено своєчасне подання рішення про бюджет громади та 18 рішень про внесення змін до бюджету громади, щомісячних інформацій щодо розподілу вільних залишків, соціальних виплат, передано фактичні дані за 2021 рік по мережі, штатам і контингентам, інформації по 18-ти розпорядникам коштів, що міститься в паспортах бюджетних програм, забезпечено отримання від головних розпорядників коштів інформації, що міститься в бюджетних запитах та інше.

Важливим інструментом в процесі виконання бюджету, а саме бюджету розвитку були **місцеві запозичення**.

Протягом 2022 року забезпечено своєчасне та в повному обсязі обслуговування кредитів, отриманих до бюджету розвитку, а саме:

- в 2018-2021 роках залучено 15,0 млн грн кредитних коштів міжнародної фінансової організації НЕФКО на реалізацію інвестиційного проекту з підвищення енергоефективності у навчальних закладах (термомодернізація ЗОШ № 31) і системі вуличного освітлення в м. Кропивницькому. Відсоткова ставка за зовнішнім запозиченням становила 3 % річних. Відповідно до умов кредитного договору борг по зовнішньому запозиченню погашено у сумі 15,0 млн грн, з них у 2022 році – 6,6 млн грн, з яких достроково – 5,3 млн грн. За користування кредитними коштами НЕФКО з бюджету територіальної громади забезпечено своєчасну сплату відсотків у 2022 році у сумі 72,0 тис. грн;

- у 2020-2021 роках до бюджету територіальної громади залучено 61,7 млн грн кредитних коштів АТ «Укресімбанк» на фінансування інвестиційних проектів, які здійснюються за рахунок коштів бюджету розвитку. Відсоткова ставка за внутрішнім запозиченням АТ «Укресімбанк» визначена з розміру облікової ставки НБУ, збільшеної на 6 відсоткових пунктів, з можливістю перегляду у зв'язку зі змінами облікової ставки НБУ, але не може бути більше 25 % річних. З метою недопущення збільшення видатків бюджету територіальної громади на обслуговування місцевого боргу у зв'язку з прийнятим у I півріччі 2022 року правлінням Національного банку України рішення щодо підвищення облікової ставки НБУ до 25% річних, фінансовим управлінням проведена робота по збільшенню витрат бюджету на погашення боргу та забезпечено фінансування на повне дострокове погашення кредиту АТ «Укресімбанк». Відповідно до умов кредитного договору борг по внутрішньому запозиченню погашено у сумі 61,7 млн грн, з них у 2022 році – 40,0 млн грн, з яких достроково – 30,0 млн грн. Відсотки за користування кредитними коштами АТ «Укресімбанк» у 2022 році сплачені у повному обсязі та у встановлені терміни у сумі 2,4 млн грн.

В результаті повного дострокового погашення кредитів НЕФКО та АТ «Укресімбанк» зекономлено коштів бюджету територіальної громади на обслуговування боргу у сумі 4,4 млн грн.

Загальний обсяг місцевого боргу станом на 31 грудня 2022 року в бюджеті Кропивницької міської територіальної громади відсутній.

Відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 01 серпня 2012 року № 815 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місцевим) боргом» (зі змінами) фінансовим управлінням розроблена та затверджена Програма управління місцевим боргом бюджету Кропивницької міської територіальної громади на 2022 рік (накази фінансового управління від 27 січня 2022 року № 2, від 02 травня 2022 року № 7, від 04 серпня 2022 року № 13), які розміщені на сайті міської ради у розділі «Місцевий борг».

Звіт про виконання Програми управління місцевим боргом бюджету громади за 2021 рік затверджено наказом фінансового управління від 06 лютого 2022 року № 6, звіт розміщено на сайті міської ради у розділі «Місцевий борг».

Для наповнення Реєстру місцевих запозичень відповідно до Порядку ведення Реєстру місцевих запозичень та місцевих гарантій, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 25 липня 2012 року № 866, фінансовим управлінням підготовлено та подано МФУ 8 графіків планових та фактичних надходжень та платежів за місцевим запозиченням.

Також у 2022 році фінансовим управлінням підготовлено та подано управлінню Держказначейства у м. Кропивницькому 27 графіків бюджетних платежів за зобов'язаннями за місцевими позиками та кредитами.

Фінансове управління здійснювало постійний супровід кредитних договорів, яке полягало в системному наданні інформації кредиторам. Так на виконання кредитного договору з АТ «Укресімбанк» підготовлено та надано:

- 6 щомісячних інформацій про виконання умов кредитного договору;
- 3 копії рішень міської ради та 4 копії рішень виконавчого комітету міської ради (в умовах дії воєнного стану) про внесення змін до бюджету територіальної громади на 2022 рік;
- копію звіту про виконання бюджету територіальної громади за 2021 рік та за I квартал 2022 року.

Протягом 2022 року фінансовим управлінням спільно з департаментом з питань економічного розвитку продовжувалась співпраця з рейтинговим агентством «CREDIT RATING». На початок 2022 року у місту Кропивницький визначено кредитний рейтинг на рівні uaA з прогнозом «стабільний», що вказувало на відсутність передумов для зміни рейтингу протягом року. Проте, 28.02.2022 року рейтингове агентство «CREDIT RATING» оголосило, що через ризики у зв'язку з війною, розв'язаною росією проти України, рейтинги всіх емітентів та їх боргових інструментів, які підтримуються агентством, переведені до списку CreditWatch Negative (Контрольний список з *негативним прогнозом*). За результатами першого півріччя 2022 року рейтингове агентство підтвердило місту Кропивницький довгостроковий кредитний рейтинг на рівні uaA з прогнозом рейтингу «у розвитку», який вказує на підвищену імовірність зміни рейтингу протягом року.

У 2022 році фінансовим управлінням внесені пропозиції та забезпечено фінансуванням дострокове погашення лізингових платежів по управлінню транспорту та зв'язку за придбаний комунальний транспорт у сумі 38,6 млн грн, внаслідок чого досягнута економія коштів бюджету громади на сплату відсотків за лізинг та комісію у сумі 2,7 млн грн.

Фінансовим управлінням здійснено моніторинг та **узагальнення результатів оцінки ефективності бюджетних програм**, які виконувалися розпорядниками коштів бюджету Кропивницької міської територіальної громади в умовах введеного воєнного стану. За результатами проведеного моніторингу 8 головних розпорядників мають високу оцінку ефективності бюджетних програм, 6 головних розпорядників – середню та 4 – низьку.

У 2022 році фінансове управління виступало головним розпорядником коштів бюджету громади за бюджетними програмами із загальним обсягом видатків 37 млн грн, з них на утримання управління, реалізацію завдань та функцій – 9,6 млн грн, по міжбюджетних трансфертах та резервному фонду – 27,4 млн грн.

Протягом року організовано виконання 1309 контрольних документів, прийнято 193 нормативно-правових та інших розпорядчих документів.

Виконання бюджетних програм фінансового управління спрямовано на досягнення цілей у сфері прогнозування та виконання бюджету, розвитку електронних інформаційних ресурсів та сучасних комп'ютерних технологій, а також забезпечення обслуговування місцевого боргу. У 2022 році були досягнуті запланована мета, завдання та результативні показники в частині виконання повноважень з виконання бюджету та управління бюджетним процесом, управління та обслуговування місцевого боргу. Аналіз виконання результативних показників бюджетних програм свідчить про їх ефективне виконання за кожною бюджетною програмою. Оцінка ефективності бюджетних програм, які виконувались фінансовим управлінням – висока.

Начальник фінансового управління

Любов БОЧКОВА

